

Πνευματική ζωή χωρίς την Ιερά Εξομολόγηση γίνεται; (πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Χρήστου)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Αγαπητοί μας αναγνώστες, σε αυτό το άρθρο θα ασχοληθούμε με το ερώτημα που διαβάσατε στον τίτλο μας. Δεν μας γεννήθηκε ξαφνικά, είναι προϊόν εμπειρίας μακροχρόνιο, από μια μεγάλη κατηγορίας ανθρώπων, που προσέρχονται στην Εκκλησία αρκετά συχνά, μάλιστα πολύ προσεγγίζουν και την Θεία Κοινωνία τις Κυριακές και μεγάλες γιορτές, μετέχουν σε ενοριακές δράσεις, ενίοτε κατέχουν και υπεύθυνοι θέση στο εκκλησιαστικό συμβούλιο ή το φιλόπτωχο ταμείο, όμως συνειδητά αποφεύγουν το μυστήριο της Ιεράς Εξομολογήσεως.

Σε συζητήσεις που έχουμε κάνει κατά καιρούς, με ανθρώπους που επιλέγουν αυτή την πρακτική, έχουμε αποκομίσει διάφορους λόγους που επικαλούνται. Οι βασικότεροι είναι οι εξής :

α) Αρκετοί ισχυρίζονται, ότι είχαν στο παρελθόν, μια «τραυματική εμπειρία» μέσα από την εξομολόγηση, από κάποιον Ιερέα, και μάλιστα στη τρυφερή παιδική ή εφηβική ηλικία. Με τον «όρο τραυματική εμπειρία», κάποιои εννοούν ότι κάποιои Ιερείς ήταν πολύ αυστηροί και τους αποπήραν ή τους πρόσβαλαν, με αποτέλεσμα μετά από τότε να αποκτήσουν κάποιο φόβο και μια αποστροφή, ώστε να μην ξαναπλησιάσουν το πετραχήλι κάποιου πνευματικού, μέχρι σήμερα.

β) Κάποιοι άλλοι και ίσως είναι αριθμητικά οι περισσότεροι, ισχυρίζονται ότι δεν έχουν να πουν στον πνευματικό και κάτι πολύ σοβαρό. Δηλώνουν ότι δεν τους ελέγχει σε κάτι η συνείδησή τους και όταν τους αφήνεις να μιλήσουν περισσότερο, επικαλούνται τα καλά τους έργα ή την καλή τους στάση σε κάποιες δυσκολίες και πειρασμούς, που πάλεψαν και τα κατάφεραν.

γ) Υπάρχει μια κατηγορία ανθρώπων, που είναι αρνητικοί με το μυστήριο της Εξομολογήσεως αυτό κάθε αυτό. Το θεωρούν ότι είναι εφεύρημα των παπάδων, για να μαθαίνουν τα μυστικά των πιστών και να τους χειραγωγούν. Κάποιοι άλλοι της ίδιας νοοτροπίας άνθρωποι, θεωρούν ότι κάποια πράγματα που η Εκκλησία θεωρεί αμαρτία, στις μέρες μας πρέπει να εξιχνονιστεί και να τα επιτρέπει, π.χ. οι προγαμιαίες σχέσεις ή ο ομοφυλοφιλία κ.α. Κλείνοντας αυτή την κατηγορία, αναφέρουμε πως κάποιοι άλλοι ντρέπονται πολύ να προσέλθουν ή στην αντίθετη

κατεύθυνση και με ένα κυνισμό και αφοπλιστικότητα, λένε «Μα αφού θα τα ξανακάνω γιατί να πάω;»

δ) Τέλος, υπάρχουν και αυτοί που ομολογούν, ότι λόγω της χλιαρής σχέσης με την Εκκλησία των ίδιων ή των γονέων τους, δεν τους παρότρυνε κανείς να προσέλθουν στο Μυστήριο της Εξομολόγησης. Ακόμη και αν το έχουν ακούσει από κάποιους, αγνοούν πολλά βασικά σημεία για το μυστήριο αυτό, για τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που τελείται και την αναγκαιότητα αυτού.

Όλα οι παραπάνω κατηγορίες ανθρώπων και τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούν, μπορεί ως ένα βαθμό να έχουν μια λογικοφάνεια, αλλά εννοείται ότι στερούνται και απέχουν πολύ, από το πραγματικό ορθόδοξο ήθος και την θεραπευτική της Εκκλησίας μας.

Θα απαντήσουμε λοιπόν ευθέως στο ερώτημα του τίτλου μας, αλλά και στα βασικά επιχειρήματα των παραπάνω κατηγοριών «πιστών». Όχι, κατηγορηματικά δεν νοείται πνευματική ζωή χωρίς να προσερχόμαστε στο Μυστήριο της Μετανοίας, την Ιερά Εξομολόγηση και μάλιστα σε τακτά διαστήματα, κοντά σε έναν πνευματικό της Εκκλησίας μας. Ο λόγος είναι προφανής! Την Ορθόδοξη Εκκλησία, τα μυστήρια και την διδασκαλία της, την δεχόμαστε ολόκληρη. Δεν νοείται ένας Χριστιανισμός και μια πνευματικότητα αλά καρτ «à la carte», να κρατάει αυτά που θέλει και να απορρίπτει αυτά που δεν θέλει ή τον δυσκολεύουν.

Αυτό το φαινόμενο πλεονάζει δυστυχώς πολύ στις μέρες μας, εκτός από την εξομολόγηση, βλέπεις ανθρώπους χωρίς οι ίδιοι να έχουν κάνει γάμο θρησκευτικό,

να απαιτούν και να θέλουν να γίνουν κουμπάροι σε γάμο άλλων η να θέλουν να γίνουν ανάδοχοι! Τα επιχειρήματα που επικαλούνται είναι κυρίως οικονομικά και θεολογικά με μία μίξη από αυτά που καταθέσαμε παραπάνω. Για να επιστρέψουμε στο θέμα μας για την Ιερά Εξομολόγηση, ο Κύριος ήταν σαφής, όταν μετά την Ανάστασή Του, εμφανιζόμενος στους μαθητές του είπε : «....και λέγει αυτοίς· λάβετε Πνεύμα Ἅγιον· αν τινων αφήτε τας αμαρτίας, αφήνται αυτοίς, αν τινων κρατήτε, κεκράτηνται». (Ιω. 20,22-23). Αυτή την εξουσία-διακονία, με την σειρά τους οι απόστολοι μετέδωσαν στους μαθητές τους και εκείνοι, στους επόμενους με την λεγόμενη «αποστολική διαδοχή» μέχρι τις μέρες μας, στους εντεταλμένους Κληρικούς, που έχουν επωμιστεί από τους Επισκόπους τους την ευθύνη της πνευματικής πατρότητας. Ποιοί είμαστε εμείς, που με ελαφριά καρδιά, απορρίπτουμε αυτή την οικονομία-φιλανθρωπία Του Θεού, με αυτό το θεοσύστατο Μυστήριο;

Πως χάσαμε αδελφοί μου τον παράδεισο; Από την παρακοή των πρωτοπλάστων, αλλά και κάθε φορά που και εμείς αμαρτάνουμε προσωπικά, ουσιαστικά παρακούμε στις εντολές του Θεού! Πως αντιστράφηκε όλο αυτό; Με την σάρκωση Του Θεού Λόγου «γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού» (Φιλιππησίους 2,8), αλλά και από την Υπακοή της Παναγίας στο θεικό θέλημα αφού : «είπε δε Μαριάμ· ιδού η δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατά το ρήμά σου». (Λουκ. 1,38) Επομένως μόνο δια της υπακοής μας, στις εντολές Του Θεού και ταπεινώνοντας τον εαυτό μας, όταν κάνουμε υπακοή στο πετραχήλι κάποιου πνευματικού, ευθυγραμμιζόμαστε με σωστές προϋποθέσεις στην πορεία της αγιότητας και σωτηρίας.

Αυτοί που επικαλούνται «τραυματική εμπειρία», γιατί και σε άλλους τομείς δεν συμβαίνει αυτό; π.χ. στην Εκπαίδευση ή στο Ιατρικό προσωπικό, τι κάναμε όμως; Σταματήσαμε να πηγαίνουμε σχολείο ή να εξεταζόμαστε στους γιατρούς; Παντού υπάρχουν συνειδητοί και ασυνειδητοί, εμείς να ερευνούμε σαν τις μέλισσες που επιλέγουν από παντού το καλό και ωφέλιμο, καθώς όλοι έχουν και τα καλά και τα κακά στοιχεία τους. Στον Θεό τα λέμε, απλά οι κληρικοί δανείζουμε τα χέρια μας, το στόμα μας και τη καρδιά μας για να μιλήσει εκείνος, δια των Πνευματικών πατέρων που τελούν το μυστήριο.

Αυτοί που επικαλούνται ότι δεν έχουν κάνει κάτι σοβαρό και ότι τα έχουν καλά με την συνείδησή τους, πρέπει να γνωρίζουν ότι η συνείδηση όταν δεν προσέρχεται τακτικά στο μυστήριο της εξομολόγησης, συνηθίζει στην αμαρτία, έστω και τα μικρά-καθημερινά «συγγνωστά» όπως λέγονται στην Εκκλησιαστική γλώσσα. Τα μεγάλα αντικείμενα τα βλέπουμε και εύκολα τα αποφεύγουμε. Το δύσκολο είναι να αποφύγεις τα μικρά και πολλά. Πολλά μικρά μαζί όμως αν τα αθροίσουμε, πολλές φορές μας κάνουν μεγαλύτερα και βαρύτερα, από ένα θανάσιμο (σοβαρό) αμάρτημα.

Αυτοί που λένε ότι πρέπει να αλλάξει το ήθος της η Εκκλησία, να εξιχνριστεί και να επιτρέψει κάποια πράγματα που ακόμη απαγορεύει, πρέπει να καταλάβουν ότι όσες φορές στο παρελθόν έγινε αυτό, ήταν εις βάρος των πιστών και πολλοί

αποκόπηκαν μάλιστα στο τέλος, από το σώμα της Εκκλησίας με αυτά που δίδασκαν και προσπαθούσαν να επιβάλλουν και στα υπόλοιπα μέλη.

Αυτοί που αμφιβάλλουν για το απόρρητο της εξομολόγησης, είναι προφανές, ότι είναι προφάσεις και δικαιολογίες ώστε να μη προσέλθουν και όχι ότι το πιστεύουν ακόμη και οι ίδιοι απόλυτα. Οι Ιεροί κανόνες είναι σαφείς και ο Κληρικός που θα σπάσει το απόρρητο της εξομολόγησης, έχει κανονικές ποινές, μέχρι μάλιστα την καθαίρεσή του. Ενώ τέλος, όλοι αυτοί που λένε ότι θα το ξανακάνουν και γι' αυτό δεν προσέρχονται, είναι σαν να λένε : «Μα αφού θα βρομιστώ ξανά, γιατί να πλυθώ;» Όπως κάτι τέτοιο είναι ρεαλιστικό, αλλά εννοείται αδιανόητο για κάποιον που θέλει να έχει μια στοιχειώδη υγιεινή, έτσι και εμείς κοιτούμε πως να μειώσουμε τα πάθη και τις αμαρτίες μας και δεν συμβιβάζομαι με αυτά.

Κλείνουμε και θα ολοκληρώσουμε το άρθρο μας, με την τελευταία κατηγορία ανθρώπων που ισχυρίζονται ότι δεν τους παρότρυνε κανείς για να προσέλθουν στην εξομολόγηση. Έχουν ένα δίκιο, αλλά ο σκοπός της πνευματικής ζωής είναι κυρίως να αναλάβουμε την ευθύνη του εαυτού μας και όχι να την ρίχνουμε σε άλλους (όπως οι πρωτόπλαστοι, που ευθέως ο Αδάμ έριξε την ευθύνη στην Εύα και στον Θεό που του έδωσε την Εύα στη ζωή του). Επομένως αφού πλέον ξέρουμε και ακούσαμε για την ωφέλεια κάποιου που εξομολογείται, πρέπει να προσέλθουμε συνειδητά στο μυστήριο, να παλέψουμε να αναπληρώσουμε το χαμένο χρόνο αποχής και με την ζωή μας και μετά με τα λόγια μας, καλούμαστε να εμπνεύσουμε και άλλους προς αυτή την κατεύθυνση. Επομένως πνευματική ζωή, σημαίνει συχνή εξομολόγηση και αν έχουμε ευλογία και μετοχή στη Θεία Κοινωνία. Ας αναζητήσουμε λοιπόν ένα πνευματικό και τα επόμενα με την χάρη Του Θεού έρχονται μόνα τους! Αμήν!

Πρώτη δημοσίευση: εφημερίδα *Κιβωτός της Ορθοδοξίας*.